

СЕКЦІЯ «Фінансові тренди, що змінюють майбутнє»

УДК 338.1

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОБОРОТНИХ КОШТІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Нікіта АКИМЕНКО
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя,
Тернопіль, Україна

Любов ГАЦ
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя,
Тернопіль, Україна

Сучасні умови господарювання вимагають від підприємств постійного підвищення ефективності управління оборотними коштами, оскільки вони є основою фінансової стійкості та платоспроможності. Ефективне забезпечення та використання господарської діяльності оборотними коштами сприяє раціональному їх розподілу з метою забезпечення фінансової стабільності та недопущення кризових ситуацій виконання зобов’язань по платежах. В управлінні оборотними коштами підприємства завдання полягає у максимально можливому скороченні тривалості їх обороту, оскільки своєчасне їх вивільнення з операційного циклу сприяє ефективному платіжному балансу та результативності розвитку суб’єкта бізнесу. Базова оцінки ефективності використання оборотних коштів полягає в діагностиці одиничних показників оборотності та тривалості обороту. Результати діагностики одиничних параметрів оцінки ефективності використання оборотних коштів за 2022-2024рр ТОВ "Дельта Фуд" показано на рис.1.

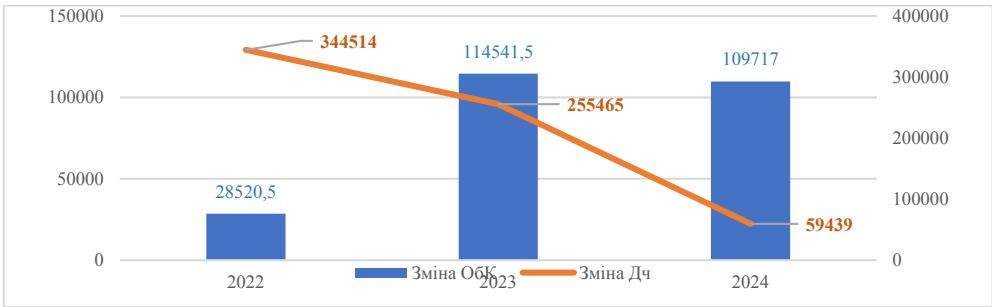

Рисунок 1. Динаміка зміни одиничних параметрів оцінки ефективності використання оборотних коштів за 2022-2024 рр. ТОВ «Дельта Фуд»

Розрахунок показників оцінки ефективності оборотних коштів ТОВ «Дельта Фуд» за 2021-2024 роки згруповано в таблиці 1.

Таблиця 1. Динаміка одиничних показників оцінки ефективності використання оборотних коштів за 2021-2024 роки

Період	Коефіцієнт оборотності	%	Тривалість обороту, днів,	%
2021р	2,613	-	137,749	-
2022р	4,318	165,25	83,381	60,53
2023р	3,442	79,71	104,599	125,45
2024р	2,61	75,83	137,915	131,85

Визначено за даними [1]

Аналіз ефективності використання оборотних коштів ТОВ «Дельта Фуд» за 2021–2024 роки показує наступну динаміку змін. Найкращі результати підприємство

продемонструвало у 2022 році, коли коефіцієнт оборотності зріс до 4,318, а тривалість одного обороту скоротилася до 83 днів, що свідчить про швидке повернення вкладених ресурсів.

У тенденції відхилень в індикаторах оцінки за 2023–2024 роках спостерігається погіршення показників: оборотність з кожним роком зменшується, а тривалість обороту зростає і перевищила рівень 2021 року. Коефіцієнт оборотності знизився з 4,318 (2022р.) до 2,610 (2024р.). Тривалість обороту зросла з 83,381 дня (2022р.) до 137,915 днів (2024р.), що означає про погіршення стану використання оборотних активів.

Аналіз вивільнення (залучення) оборотних коштів ТОВ "Дельта Фуд" за рахунок дії різних факторів (швидкість обороту та обсяг реалізації) узагальнено в таблиці 2.

Таблиця 2. Аналіз вивільнення (залучення) оборотних коштів ТОВ «Дельта Фуд»

Показники	2022	2023	2024
Сума оборотних коштів вивільнених (додатково залучених) за рахунок швидкості обороту	-103302,14	55371,31	92446,83
Сума оборотних коштів вивільнених (додатково залучених) за рахунок обсягу реалізації	131823,14	59169,69	17270,17
Сума вивільнених (додатково залучених) оборотних коштів	28521	114541	109717

Визначено за даними [1]

У 2024 рр. додаткове залучення оборотних коштів за рахунок уповільнення обороту становило 92446,8 тис.грн, що майже у 1,7 раз більше, ніж у 2023р. (55371,31тис.грн), тоді як у 2022р. відбулося їх вивільнення – 103302,6 тис.грн. Вплив обсягу реалізації протягом усіх періодів був негативним і призводив до залучення оборотних коштів, при цьому за темпами змін спостерігається спад: його величина зросла в 2022р до рівня 131823,14 тис.грн, а в 2023 р – до 59169,69 тс.грн. різко зменшилась до 17270,17тис.грн у 2024 р. Вплив зміни оборотності був нестабільним: у 2024р та 2023р. спостерігалось додаткове залучення коштів (109717 та 114541 тис.грн відповідно), тоді як у 2022 рр. – їх лише (28521тис.грн). Загалом найнесприятливіша ситуація щодо ефективності використання оборотних коштів спостерігалась у 2023р. оскільки додаткове залучення оборотних коштів в 4,2 рази перевищило тенденцію 2022р при зростанні позикового капіталу на 47 відсотка, що привело до рівня фінансового ризику 0,822 на кінець 2023р. Однак доцільно зауважити, що ситуація на початок 2023р з рівнем показника в 1,346 була критичною; протягом 2024р з позиції фінансової стабільності (рівень на початку 2023р – 0,426; рівень на кінець 2024р – 0,547) фінансовий стан дещо покращився.

Отже, ТОВ «Дельта Фуд» доцільно звернути увагу на ефективність формування та використання оборотних коштів та впроваджувати заходи по стабілізації ситуації, для зміцнення фінансової стабільності з метою зменшення рівня фінансової ризиковості ведення бізнесу.

Список використаних джерел:

1. Фінансова звітність ТОВ «Дельта Фуд». URL: <https://delta-food.ua/finansova-zvitnist>